L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

BARCELONA, 30 DE MAIG DE 1913

NÚM. 1796 ═══ ANY XXXV

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ═══ Atrassats: 20

EL CAPITÁ SÁNCHEZ Y EL CINE

—On s'es vist, fer mandonguilles de un senyor Jalón, sense avisar-nos abans a nosaltres!... Quina película més hermosa ens havem perdut!...

CRONICA

OIGS NACIONALS

L'afer del capità Sánchez haurà servit de terrible escarment, per a aquells que tenen la mala costum de llegir el diari a taula.

¡Quins sopars i dinars més galdosos, desde que la policía madrilenya va introduir-se a dintre la claveguera!

Anem a dir, per això, que ningú se'n ha vist lliurat de la bruticia que aquests dies envesca les fulles informatives. El que no ho ha llegit li han contat. Totes les converses familiars—i en les hores dels àpets és quan s'emprenen precisament aquestes converses—són a base de ranxo, de suc de claveguera, d'òssos escatats i llengües de carn humana.

Tots els espanyols, com un sol home, han sigut antropòfags d'imaginació; al menys un sopar per dia.

La brusa del senyor Bordes, eixint del reconeixement subterrani, regalimant sutgeria, ha flotat com un anti-aperitiu ideal per entre'l fum de totes les soperes d'Espanya.

És un afer d'immensa bruticia, el suscitat per aquell militar de fulla de serveis immaculable. Ell ha posat oigs en totes les gorges, oigs nacionals, i la Premsa ha estès, de cap a cap de la península, unes estovalles de paper impregnat de líquids i secrecions macàbriques.

Bon profit a tots.

P. BERTRANA

Els wagneristes

ELS admiradors del gran music alemany, com els col·leccionadors de segells, cromets i auques de redolins, són persones pacífiques i dignes d'apreci i estima.

Ara, amb cinc grans concerts, celebren el centenari del naixement de l'immortal Ricard Wagner, i en aquests concerts, que al meu entendre faràn època en la vida artística de Barcelona, s'hi reuneix una concurrencia escullidíssima, concurrencia que lo mateix và al «Palau de la Musica Catalana» a sentir *Victoria* i *Palestrina* com a les «Arenes» a aplaudir el *Gallo*. El cas és anar a veure i a que'ls vegin, a lluir trajos i joies, i a demostrar intel·ligencia, encara que no se'n tinga ni una engruna.

Mes ¡quina gran diferencia, entre aquesta gent que omplena les llotgetes de preu, i els que, apilotats en el públic, escolten la magna obra del mestre!

Els de baix, si us tracten amb intimitat, us diràn que l'entrada dels cavallers al Walhalla és una cosa pesada, monòtona i llarga, i que prefereixen més sentir *La valse brune,* o el número de la lliçó de musica d'*El barbero,* cantat per la Barrientos, que tota la magna obra d'en Wagner. Els «morenos» s'entusiasmen, amb la manera de dir i sentir de la Pasini Vitale, d'en Navarro, d'en Raventós, d'en Giralt, i molt més per la sobrietat amb que'ls dirigeix en Beidler, i disfruten i s'extasíen davant d'aquell devassall de poesía, que ja entenen.

L'altra nit, una senyoreta que, referent a gust musical, li agrada més *El conde de Luxemburgo* que *La Walkyria,* em deia que amb un sol concert ja n'hi havía prou per a honorar la vinguda al món d'en Wagner, i al mateix temps trobava massa esclavatge en l'haver d'ésser tant puntual a l'entrar, afegint que això era coartar la llibertat, i que, si això era cosa d'en Wagner, aquest devía èsser un dèspota.

Una familia, que viu prop del «Palau», està queixosa del trompeteig que li plantifiquen uns quants minuts abans de començar el concert, i la senyora de la casa, que pertany a l'*Asociación de Buenas Madres de Familia,* em deia: «Miri, l'altra nit, quan vaig sentir aquell estrèpit de trompetes, em creia que tornavem a tenir una *segona setmana sangrienta*».

Però el cas més graciós va passar a cal senyor Perdigó, honorable pare de familia de nòu xicots més dolents que la tinya i quina edat fluctúa entre'ls tres i onze anys. Havíen acabat de sopar i començaven a anar-se'n al llit, quan, de sobte, oïren l'anunci wagnerià del primer concert. Els xicots se miraven els uns als altres, i els més grans, creient ésser la diada dels Reis, començaren a cridar d'aital manera i a demanar a grans vèus trompetes i escanya-pits, que'l pare no va tenir més remei que declarar-se fervent republicà, per a apaivagar l'escàndol que armava la seva *perdigonada.*

Però, al costat de tots aquests mancats de gust, ne trobareu d'altres que no poden passar dia sense recordar quelcom que, ja directe o indirectament, entri dins la gran obra d'en Wagner. Per aquests, en Pena, en Domènec Espanyol, en Ribera, en Par, i pocs més, són els únics intel·lectuals que tenim en aquesta terra, tant pròdiga en filosops i en filòlegs. Si van al cine, ha d'ésser a «La Walkyria»; si tenen fills, els bategen amb els noms de Siegfried, Parcival, Lohengrin, o be Elsa, Brunilda, Isolda. Fan excursions a Montserrat, creient trobar-se en el Montsalvat de la llegenda, i an el capçal del llit hi tenen el retrat de l'immortal autor, entre mig d'en Donizetti i Rossini, i guarden una ampolla d'aigua del Rhin, per a quan l'Intrusa faci sa entrada triomfal en aquella casa.

Aquesta és bona gent, que creu en el Divi-Wagner, i té per apòstols als cap-davanters del wagnerisme a Catalunya. Jo'n conec un, de wagnerista, d'aquesta nova taifa, que una volta tingué de despedir a un dependent séu perque no complía massa bé en el despatx del qual era regent, i al donar-li els quartos i veure que'l xicot se'n anava taral·lejant la marxa dels pelegrins del *Tanhauser,* va cridar-lo novament, dient-li que seguís treballant, però que's corretgís, El dependent, agraït, va entonar el cant endreçat «a la Primavera». I l'amo'm deia: «Ja ho veu, ¿còm puc despedir a un xicot tant intel·ligent i wagnerista?... No creu vostè que vaig fer bè en tornar-lo a admetre?».

PLIM!

LA CRIDA

—Te-re-rí!... Totes les senyores que s'hagin de fer vestits d'estiu, que passin pel despatx del senyor Governador, que ell els dirà els centímetres d'escot i de pantorrilla que poden mostrar en públic...

DIALEG DE CIRCUMSTANCIES

—Vols venir, simpàtic?
—Mentres no'm portis a cap Escola Superior de Guerra, anem allà ont vulgis.

DIALEG DE CIRCUMSTANCIES

—No sé com treure-li la debilitat, senyor doctor. M' ha perdut completament la gana.
—Això rai. Miri: cada dematí faci-li llegir uns quants telegrames d'aqueixos que parlen del crim sensacional.

Del vidre volador a la pistola

Corpus, abans, era la diada de l'ignocencia. No hi havía un nin que no l'esperés amb fiances d'anar a la processó, amb el séu trajo de piqué blanc, el séu llacet al braç, i la seva magnolia lligada amb una cinta.

L'única preocupació, que l'embargava, era la de que no se li trenqués el ciri; car un ciri trencat, fins pels infants, és una cosa abominable.

Ja de bon matí no's mullava el cabell, perque eixís ben riçat. L'anar a la barberia era com complir amb un ritual. L'acompanyaven el pare i la mare, i el feien seure en un silló, i si el noi era massa xic, li posaven un coixí, per a que arribés a la mida, i li donaven un caramel·lo per a fer-lo estar quietó. Eixía de l'establiment com un àngel, i com un àngel feia seguici a la custodia.

Els únics pensaments profons que'l distreien, eren uns pensaments blancs, d'adolescencia incipient; un mirar a les noies sense malicia, amb un tremolor d'ales: les ales del cor, exquisit i pur.

Al tornar a casa, els pares li feien un petó. Es mudava la camiseta, perque'ls paperets, aquells paperets punxaguts d'abans, li feien picor. Aprés no tenía gana, i lassat, se'n anava a dormir. Els riços dels cabells li duraven vuit dies, i cada jorn es partía la ratlla al mateix indret, amb cura de no embullar-se l'escarolat que'l feia ésser tant hermós.

Avui les coses han canviat, i, amb les coses, les costums. L'infant, als sèt anys, ja té opinió política, i và a la processó, o no hi và; però, de totes maneres, sab lo que significa anar-hi o no anar-hi. El vestit de piqué blanc, si és dels que hi van, el substitueix de bona gana per una brusa, unes espardenyes i una boina; el ciri trencat, per un fusell; el pas de la primera comunió, per uns galons de sargent, i la magnolia, per una pistola. Ja no's riça a l'inversa; es pela, perque'l pelar-se, fa més recruta. En lloc d'entrar a cal barber, per a fer-se posar vidre volador al cap, entra en una armería per a comprar càpsules per a la browning. No mira a les nenes; mira als radicals, i els mira amb les ales del cor tant closes, tant hermèticament closes, que l'ase'm fum si per mitja pesseta no'ls engegaría un caramel·lo d'aquells de l'armería. No's lassa perque és caminador i té aprobat el primer any de requetè, que consisteix en pedestrisme i forces. No té picor perque'ls «confetti» d'ara no'n donen; però, en canvi, sua. Sua esgargamellant-se, cridant: «Visca el Papa-rei!»... «*Ruja el infierno...*». Sopa com un brau i no besa als pares, car un soldat ha de saber-se passar sense caricies afeminadores.

Còm s'han trasmudat les costums, les prèdiques, la Premsa i les eleccions!

Ara, la festa gentílica de Corpus, l'hermosa festa del blat, de la ginesta, dels vestits nous i dels cors ignocents, s'há trasmudat en una manifestació política.

Per això la multitut de policía, la nostra antiestètica policía, forta i sinistra, ha substituit aquells típics i bonifacis xicots, criats de cases acabalades i estudiants de capellà a l'hora, que tenfen compte dels infants per a que no'ls hi cremessin el vestit i no'ls hi fessin cap bussoga.

ROBERT MESTALL.

Crim sensacional

Han vist fins on arriba la sort d'aquests madrilenys?...

Tenen la ditxa de veure an en Montero Ríos tres vegades al dia; se passegen per la Castellana i per la «Puerta del Sol» sempre que volen; entren al Congrés, freqüenten el Senat, contemplen els automòbils de tots els *grandes* d'Espanya...

Doncs, com si amb aquests privilegis no n'hi hagués prou i massa, ara, ja ho veuen: un crim per a ells tots sols.

I quin crim, per la gracia de Déu!... Ni en els folletins més celebrats d'en Gaboriau i en Montepin s'ha llegit mai una cosa enrevessada com aquesta.

Un senyor que surt de casa i desapareix com si la terra se l'hagués tragat. Una senyoreta que va a cobrar un document de crèdit que perteneixía a aquest senyor. Uns policonts que, després de molt buscar al desaparegut, el troben fet a bocins i amb els òssos pelats com si algú acabés d'escurar-los...

Naturalment, com que *por el hilo se saca el ovillo,* arreplegat el fil de la cosa, demanin. La vida i miracles del senyor García Jalón, nom de la víctima trocejada; l'auca completa del capità Sánchez, principal autor de la carnicería; l'historia de la jove María Lluisa, digna filla del capità i personatge importantíssim d'aquest formidable enredament... Tot ha sortit a llum i tot ha sigut explicat per la Premsa, desitjosa de satisfer la desenfrenada curiositat del públic.

Ara diguin: és just això? Avui, que tant violents bufen els vents regionalistes i l'aspiració descentralitzadora's manifesta més ferma que mai, ¿està gaire bé que un crim de aquesta categoría, un crim sensacional digne d'un París o d'un Londres, se'l guardi Madrid per a ell sol, i allí se l'exploti, i allí es quedi tot el profit que indubtablement donarà, per poc que se'l treballi? ¿Per què lo que acaba de descobrir-se en l'Escola Superior de Guerra no havía de succeir en qualsevol capital de provincia, tant necessitades totes elles d'aconteixements que donguin vida al comerç i trenquin per una temporada la monotonía i l'ensopiment que les aclapara?

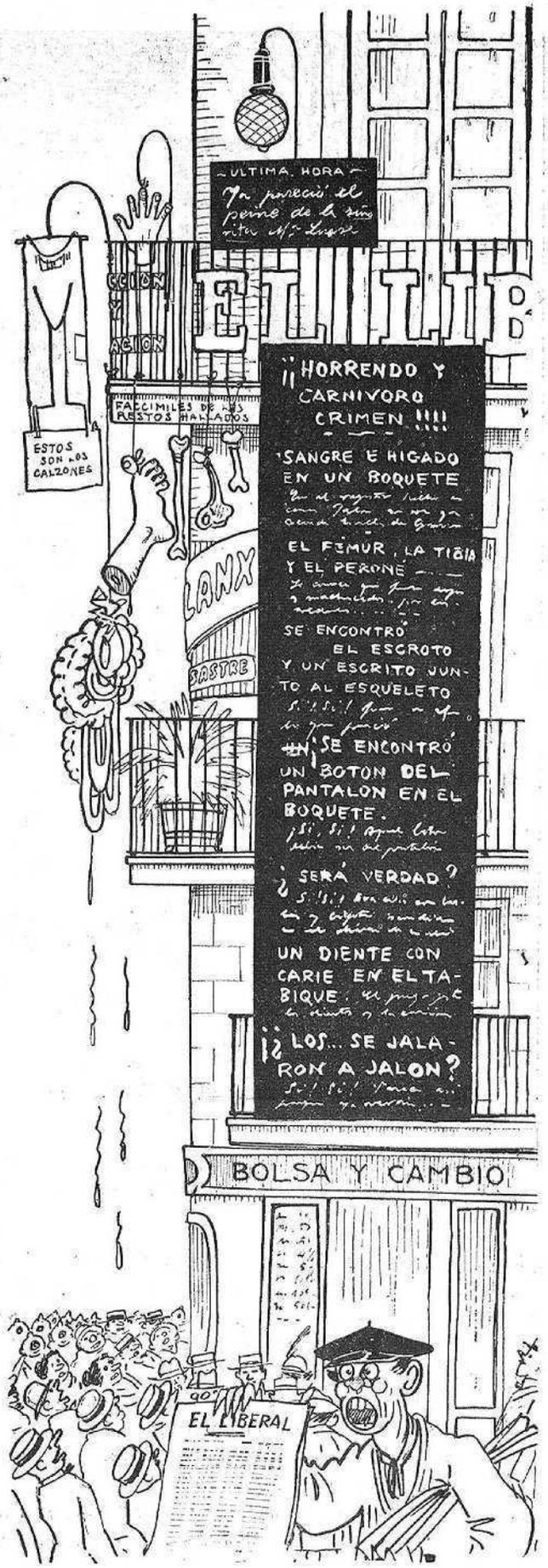
Jo no voldría que se'm tingués per maliciós; però a mi ningú'm treu del cap que en aquest misteriós assumpte hi hà la mà d'en Romanones. No és que arribi a figurar-me que'l comte haja cridat al capità Sánchez i li haja dit: «Vés, agafa al senyor García Jalón, fes-lo a miques, pela-li bé els òssos i amaga'ls en qualsevol recó de casa teva. Això no.

Però, en l'actual moment polític, ¿volen vostès res més útil per a un Govern que'l descobriment d'un crim, amb prou prestigi i ressonancia, per a conseguir que'l país, distret amb la seva descripció, s'oblidi de totes les qüestions que avui el preocupen?...

Els llatins ja ho deien: *Cui prodest?*... La barbaritat del capità Sánchez no és probable de que al séu autor li aprofiti gran cosa. ¿A qui, doncs, aprofitarà, sinó al Govern?...

***

La que en aquest assumpte està totalment desconeguda és la pobre Premsa barcelonina. No pot donar-se, davant d'un succés verament sensacional com aquest, actitut més

EN PLE ÉXIT

—«¡Que viene... como nunca!»

ACCIONISTES DE LA TABACALERA

—Amic Rodrigáñez, me sembla que aviat ens haurem de determinar a fumar «contrabando»...
—Es clar que sí; som els units que fumem d'estanc, i estem fent un paper altament ridícol.

deplorable que la que estàn observant avui els nostres diaris.

Ni un sol cop genial, ni un gest d'audacia, ni una iniciativa: res. Les noticies que'ls telegrafien de Madrid, les relacions que retallen dels diaris que d'allà'ns arriben, i parin vostès de comptar.

¿I aquesta és aquella Premsa que tant alt va posar el séu pabelló en els dies de l'Enriqueta Martí?... ¿Aquesta és la que trobava òssos enterrats per tot arreu i descobría un *secuestro* en cada cantonada?...

Ni li val l'excusa de que, havent ocorregut el crim d'ara a Madrid, és impossible enredar-hi d'alguna manera a Barcelona.

Aquesta raó, si raó arriba a ésser, no havía d'aturar-los, als nostres diaris. ¿No podía mirar-se si el Sánchez havía estat alguna vegada aquí?... L'eina amb que'l crim ha sigut comès, ¿costaría molt de «descobrir» que ha sigut comprada, fabricada o esmolada a Barcelona?...

A un periodista discret, i a l'altura de les necessitats modernes, gens difícil hauría d'ésser-li—i crec que encara s'hi és a temps—«associar» la nostra ciutat amb el crim descobert a la Cort, publicant amb lletres ben grosses—per exemple—noticies com aquesta:

EL HOMBRE DESCUARTIZADO

«Los numerosos Sánchez, que tan dignamente figuran en la guardia municipal de Barcelona, han visitado nuestra redacción para manifestarnos que ninguno de ellos tiene el más remoto parentesco con el siniestro capitán Sánchez, matador

del señor García Jalón».

—¿S'aprofitarà, guanyant hàbilment lo perdut, la meva indicació lleal i desinteressada?

Veurem.

Però consti que, de no fer-ho així, la nostra Premsa diaria demostrarà que, posada en la pendent de la decadencia, ja no serveix més que per a organitzar «curses de braus» —com crec que s'ha de dir, amb arranjament a les «Normes»,—pidolar *pases* pel tramvía i destroçar sense miraments la Gramàtica, la Geografía, l'Historia i el sentit comú.

I això, francament, sería ben poc afalagador, per a uns diaris que en temps no massa llunyans tant brillantment varen saber explotar l'infundi, la «bola»... i la candidesa dels séus lectors.

MATÍAS BONAFÉ

La Mina

És d'or, aquesta mina.

L'han descoberta entre uns redactors d'*España Nueva* i el senyor Méndez Alanís.

Els qui l'explotaràn, i en treuràn bones monedes, seràn la «Sociedad Editorial de España» i, seguidament, tots els altres diaris de Madrid.

El Liberal, de Barcelona, tornarà a trobar-se *en pleno éxito.* Els demés diaris d'aquí, de Valencia, Sevilla, La Corunya, etc., etc., també tindràn la seva part en el botí.

Si els periodistes, millor dit, si les empreses periodístiques fossin gent agraida, an en Roderic Soriano li farían un monumentet i li regalarían una planxa d'or amb dedicatories entusiastes que diguessen: «Al descubridor d'un nou crim, sols comparable al del carrer de Fuencarral. Tal diari, reconegut».

En canvi, nosaltres serem els qui pagarem la broma.

Ja comencem a pagar-la.

Mireu: jo tinc la costum de llegir l'*Heraldo de Madrid.* És un diari on hi col·laboren seguidament en Ramir de Maeztu, en Bonafoux, altres distingits escriptors i el mai prou alabat estúpid «Duende de la Colegiata».

***

DIGRESSIÓ.—*(Això pot llegir-se, o no, ja que no té res que veure amb aquesta «Crònica»).*

Un gran amic nostre sosté que a lo sublim pot arribar-s'hi per dos camins oposats: per la bondat o per la maldat, per la bellesa o per la lletgesa, pel talent o per l'indecenta inepcia.

El «Duende de la Colegiata» és, en nostre concepte, un cas d'escriptor sublim, sols comparable amb donya Pilar Sinués de San Juan, autora de *La abuela.*

Ara, endavant.

***

Llegíem, doncs, l'*Heraldo de Madrid,* amb certa il·lusió.

Ai!, ja ha finit la tranquilitat. En l'exemplar que acabem de rebre ens trobem amb crim, amb més crim, després amb descripcions detallades de les curses de braus, i prou.

No més en Bonafoux té un reconet, quasi a la carbonera, per a explaiar-se.

Ni folletí!

I és natural. Per a que'l necessiten, el folletí, els aimadors d'en Ponson du Terrail?

Oh, i lo que durarà!... Perque, mireu: ara vindràn els interrogatoris i les descripcions dels que estàn embolicats en l'assumpte.

Després ens enterarem del que compraven per a dinar i de si es desdejunaven amb llet o amb cinc cèntims de barreja.

De moment, ja sabem que la María Lluisa Sánchez portarobes interiors amb brodats i randes, que demostren que tenía un caràcter *coquetón,* i que'l capità es treu el capell quan passa per davant d'alguna esglesia.

Seguirà a aquesta broma, lo de la degradació. Els diaristes d'aquí enviaràn a cercar als de París, quins parlaven de la mateixa comedia, feta al jueu Dreyfus.

Després sabrem si la noia ha parit dues o tres vegades, i qui eren els pares de les criatures, cosa molt difícil d'averiguar.

Després, els medis de viure de la familia del mort, i si aquest era o no tant ric com deien.

Finalment, si és que no surt res més, vindrà el judici, i amb ell, discursos, declaracions, actituts; si és guapa o no; si ell se presenta amb cinisme, o si ella està abatuda.

Resum presidencial; preguntes al jurat; condemna o absolució, i finalment i vagi com vagi, dues families al carai (perque'l tal Jalón no era pas cap sant ni honrava als séus), i vinguen cèntims i més cèntims per a aquests diaris de Madrid i alguns de provincies, que han trobat una altra déu de *calderilla,* sols comparable amb la que'ls proporcionaren els successos de Fuencarral, la Martí, el Francès i ben pocs més.

Rebin, els tals colegues, nostra coral felicitació.

MONI

Del jardí dels humoristes

L'HOME, PER LA PARAULA

Com que's diu Rocatallada, en Lluís, no vol que aquest cognom tant bonic s'extingeixi, al fer ell l'últim badall.

***

Per això va jurar, ja fa anys, que no's casaría sino amb una dòna que's veiés capaça de donar-li un fill ben mascle.

I en efecte, quan començava a estimar-ne una, prenía tot seguit les seves *precaucions.*

***

Però la «pega» el perseguía; semblava fet expressament. Totes les xicotes que anava *precaucionant,* tenían llevor femella.

***

Naturalment, quan el xicot estava ben segur d'això, finía tota mena de relacions amb elles i les abandonava, per a probar-ne una de nova.

***

Heus-aquí que un dia va fer coneixença amb una rossa, molt simpàtica, que's deia Ramona.

***

I és clar, al cap de poc temps, la Ramona va haver de passar per la mateixa *proba* de les altres.

***

Per a assegurar-se de que la cosa anava be, i per a evitar possibles imprudencies, en Lluís va enviar-li a cercar una llevadora.

***

Però no una dòna d'aquestes velles i repugnants, aveçada als vells sistemes d'infantar, sinó una llevadoreta a la moderna, graciosa, gentil i elegant, que acabava d'obtenir el grau en les darreres oposicions de l'Escola de Maternitat.

***

La Ramona va rebre-la amb gran contentament, com una bona amiga, més que com una experta professora d'obstetricia.

***

I la simpatía d'en Lluís, per a ella, no fou menys cordial.

***

Així les coses, tot va anar fent el séu curs.

***

Al cap de nòu mesos, la Ramona va sentir els primers símptomes...

***

El desliurament fou llarg i laboriós.

***

Però, gracies a sa meravellosa destresa, la gentil llevadoreta va lograr que tot anés be, i que l'humanitat pogués comptar amb una criatura més: un noi gras i robust.

***

Un xicotaç gras i robust, que ella, tota cofoia, va córrer a posar en els braços paternals d'en Lluís, i que en Lluís va rebre amb un somrís de triomf.

***

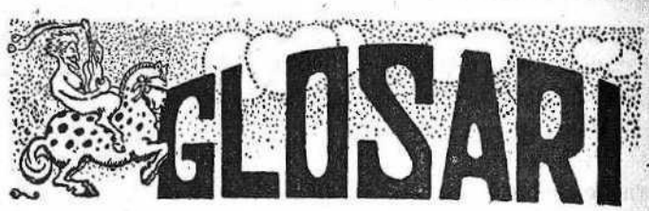
I com que en Lluís és un home de paraula...

***

S'ha casat amb la llevadora!

L. VALBERT

QUÉ TANT «RÈGIM»!

Hi han pobres malalts que, a més de la malaltía natural, en tenen una altra: el metge.

Tal com se van posant les coses, aviat, l'enviar a cercar el metge voldrà dir: «Treieu-me els plats de taula».

An aquells temps en que estaven malalts els nostres avis, tot ho tractaven amb sangníes i lavativas. *En Molière ja hi va fer broma i els «lavativats» no n'hi varen fer gaire.*

Que's patía del cap, sangnía a les cames. Que's patía de les cames, sangnía al local de les «lavatives». Que's patía del local, *sangoneres al mateix* local. *Que's tenía massa sang, a treure'n. Que se'n tenía poca, també a treure'n, perque no n'hi hagués tanta. El sistema dels metges antics era vuidar. Consideraven l'home com una bóta, mirant de deixar-la vuida, fos com fos, per estracció o per vuidamenta.*

Avui dia, rès de vuidar. El sistema és no deixar omplir per a no tenir de vuidar. D'aquest tractament se'n diu règim.

Que un malalt se'n và a trobar a un metge, ja ha rebut. Ja's pot despedir de fumar, de beure, de menjar i de tot. Avui dia an el còs dels malalts no hi poden entrar els aliments, ni en forma de fulles de malva.

—De què pateix vostè?—pregunta el metge.—Dels ronyons? Donc no mengi carn. Dels jonolls? Donc no mengi carn ni peix. Del costat dret? No begui vi. Del costat esquerre? Ni vi, ni tabac, ni carn, ni bestiar, ni caça. Verdura ben mastegada, i, si no la pot mastegar, que li mastegui un amic, i, si no té un amic de confiança, purés *de pèsols, de faves i de cigrons; la qüestió és alimentar-se sense aliment, i, al darrera, aigua, per a remullar el desert del ventre.*

—I es cura, el malalt, pot-ser direu, amb aquest ascetisme *gàstric?*

De la peça malalta pot-ser sí; però totes les del voltant, que constitueixen el conjunt de lo que'n diem el còsl humà, no sols no's curen, sinó que s'arroncen, i passa e cas curiosíssim de que un home que tenía una peça del còs tarada, se la veu curada entremig del decandiment de tot lo altre, com si, per a curar el corc d'un arbre, es curés el corc matant l'arbre.

Hem conegut un senyor que patía del ventrell. L'home feia males digestions; però, amb lo poc que digería, vivía prou gras per a anar tirant. Aquell home va trobar un metge que li va curar el ventrell; però als pocs jorns d'estar curat va morir d'això... d'estar curat. Va trobar-se adobada la caldera quan la màquina no anava.

Els pobres, els que no poden menjar, vinga fer vagues per a millorar-se; vinga fer esforços per a guanyar més; vinga volguer reivindicar-se per a tenir un passa-

L'AMOR, AL CAMP

—Lladretal... Assassina!... No més faltaría que fossis rossa i que't diguesses María-Lluisa.

ESPERIT MERCANTIL

– De tot això de'n Jalón fet a bocins, si tingués el talent de'n Carner, ara'n faría un romanço que's vendría molt.

ment, i així que un d'ells logra tenir-lo, ve un metge i li diu: «Ara, règim. *Has treballat per a acabar amb* règim».

Això porta que, si va durant aquesta passa de règim, *els uns per poc i altres per massa, arribarem a un estat que no serem homes: serem kangurs. Per peces, tots estarem bons; però tindrem tant decaiment, d'aquell que'n diuen* neurastenia, *que estarem tristos d'estar tant bons i estarem pitjor que si no ho estessim. A copia de no ferlos servir, ens aniràn caient els queixals; el ventre se'ns anirà tornant com una mena d'oficina d'administració econòmica; ens eixirà llana per tot el còs, i, quan ens portin en un prat, ni esma de pastorar tindrem.*

I lo crudel no és el menjar, sinó que aquests botxins de l'higiene, *si no protestem contra tal* règim, *acabaràn per a treure'ns el vi—el vi, cavallers!, el suc dels raims!,—i això no ho hem de permetre.*

Que'ns treguin el pa, el peix, la carn, la pell. Però el vi, mai! Ni per salut, ni per dignitat humana!

Rès d'absentes, de cockails, d'aiguardents, de tota beguda feta amb règim; *rès d'aigües minerals, que les van mineralitzant a mida que's posen de moda, per a treure'ns el vi, el suc sagrat fet amb gotes de mareperla, fet de garlandes de parra, nascut de llàgrimes de pàmpols! Treure'ns el suc de raims, que va salvar a l'humanitat per medi d'aquell Noè mai prou ponderat per la Biblia! Treure'ns un dels pocs bàlsems que fan passadora la vida! Això que no ho probin, els higienistes, perque no hi hà dret a curar quan el curar és ensopir al pròxim.*

Si mai t'ho vénen a proposar—oh, llegidor!,—treute'ls del davant!... Si volen règim, *que'l tinguin ells!... Agafa un raim, beu un got de vi i deixa an ells que's mengin els pàmpols. Que facin* règim *amb els pàmpols.*

XARAU

Compendio de Neurología y Psiquiatría, per *Hermann Mayer.*

Heus-aquí una obra que prestarà immens servei als estudiants de medecina i fins als mateixos metges que's dediquen a curar malaltíes nervioses i mentals.

Tant en la part destinada a la neurosi, com en la que's consagra a l'estudi de les vessaníes, hi hà en el llibre del savi Mayer, admirablement traduit pel doctor Ferret, una gran precisió de concepte i un rigorisme de mètode que constitueixen el séu mèrit principalíssim i que expliquen l'èxit excel·lent conquerit a Alemanya, on se'l considera el millor consultor de tots els professors neurólecs i mentalistes. Conté capítols generals de simptomatología, perfectament descrits, i quadros de diagnòstic diferencial, en els quals no poden aparèixer més ben agermanades la sobrietat i la precisió.

L'obra ha sigut curosament editada per la casa G. Gili.

Obres completes de Joan Maragall.—Acaben de sortir a la pública claror els tres darrers volums de les Obres d'en Maragall, corresponents al quint, d'*Artículos* (serie castellana, que comprenen els publicats pel gran escriptor en diferents periòdics i revistes, desde 1906 a 1911); al segün, de *Poesíes* (serie catalana, que és un dels més interessants, puix conté la celebrada *Nausica*—inèdita,—*Himnes Homèrics, Olímpica I de Píndar, Ton i Guida, Fragments de l'«Enric d'Ofterdigen», Fragments de «Així parlà Zarathustra», Altras traduccions, Poesíes originals disperses i inèdites,* i *Fragments autògrafs,* que són notes curiosíssimes de l'àlbum del genial del poeta i que poden considerar-se com exquisides perles del séu refinat temperament. Finalment, el tercer volum, dels que acabem de rebre, és també de la serie castellana, i es titula *Elogios.* Comprèn: *Preliminar, Del amor, De la palabra, De la poesía, Del pueblo, Del teatro, De la danza, Del vivir, De la gracia* i *De una tarde de Agosto.*

Queda definitivament llesta, doncs, l'edició de les *Obres completes d'en Maragall.* Es de nostre deure advertir-ho als aimants de les lletres catalanes, car se tracta d'una publicació excel·lent, presentada amb tota magnificencia; unes obres que no haurien de mancar en la llibrería de tot bon català.

Unión Ibero-Americana.—Memoria d'aquesta entitat madrilenya, corresponent a l'any 1912. Conté els estatuts, ressenya de festes celebrades i altres detalls interessants als associats.

Los convencidos.—Drama en un acte, dividit en dos quadros, de don J. Armengol i Sebastià. Sembla tenir condicions representables i l'idea de l'obra resulta enlairada. Obtingué'l primer lloc en el concurs de la «Juventud Socialista de Madrid», celebrat l'any passat.

El Libro Popular.—Segueix publicant-se amb èxit creixent, aquesta revista, de la qual en tenim damunt la taula els següents títols: *Su majestad,* per J. Francés; *Del abismo al amor,* per B. Varela; *La intrusa,* per M. Bueno, i *La araña,* per R. Pérez de Ayala.

SEPT SCIENCIES

—Que't compri un altre barret? - Cah! No estem per gastos, dòna! - Mira, veus?... Ja està arreglat... - Ara ja vas a la moda.

TÍVOLI. — S'ha despedit la Naplerkowska, en mig de certa indiferencia del públic, però aplaudida sorollosament pels amants de les belles coses. Ha sigut curta la seva estada a aquí. Diuen que se'n va a Mallorca, a fer un viatge de delicies per l'illa de la calma. Que hi trobi el repòs que hi va a buscar i que torni prompte entre nosaltres.

— Divendres va estrenar-se *La presidenta*, vaudeville, traduit del francès, molt pujat de color i interpretat, amb tota la picardía que requereix, per la simpàtica Montoro.

Va fer riure i va fer fugir a algú del teatre.

— Dimarts va debutar l'Argentinita, una de les quatre reines del ball espanyol. Ja havía ballat al «Poliorama». El séu ballar es fi i graciós. Vagin-la a veure, que no hi perdràn res.

— Per a dimecres estava anunciat el debut de la bonica Assumpció Aguilar.

NOVEDADES. — «Malvaloca», «El místico», «El alcalde de Zalamea», «María Rosa», «Nena Teruel», «En Flandes se ha puesto el sol» i «El abuelo». Heus-aquí les obres posades al cartell, durant aquests darrers dies.

«María Rosa», per al benefici de la senyoreta Adamuz, valgué a aquesta artista continuades ovacions.

«Nena Teruel», dels germans Quintero, no va ésser un èxit franc i espontani, malgrat el bombo que portava de Madrid, i amb tot i l'excel·lent interpretació que li donà la companyía de l'Enric Borràs.

Ni l'assumpte, escassament interessant; ni la construcció artística de la trama, ni el mateix diàleg, poden admetre comparació amb les primitives obres dels Quintero, plenes de frescor, de gracia i d'ingenuitat.

D'ensà que's volgueren apartar del séu genre, sembla que'ls populars autors vagin destarotats, camí de l'impotencia. Ja són a la pendent. Molt serà que no caiguin a l'abim del compler fracàs.

— Per a abans d'ahir, dimecres, estava anunciat el benefici d'en Borràs, amb la celebrada «Terra baixa», del nostre Guimera, i per a ahir, dijous, la despedida de la companyía.

— Demà, dissabte, inauguració de la nova temporada, amb el debut de la notable companyía còmico-dramàtica del «Teatro de la Comedia», de Madrid.

CÓMICO. — «Las bayaderas», opereta en tres actes, no ha pogut estrenar-se encara. Segueixen els ensaigs amb activitat.

Com a novetat de la setmana, podem remarcar l'èxit de «La canción del náufrago», cantada per l'aplaudit Gorgé, i la reproducció de les divertides sarçueles «La alegre trompetería», «La república del amor» i «Granito de sal», molt ben interpretades i posades amb tot el luxe que requereixen.

— Demà, dissabte, despedida de la simpàtica Úrsula López, amb un escullit programa.

APOLO. — Consecutivament, i amb l'èxit *indispensable*, la companyía dels mímics Onofri ha anat representant «Juan, el destripador», «Los hijos del ahorcado, o las dos huérfanas», «Ladrón de honras, o escalpado por los indios», «Enrique de Lagardere, o el jorobado» i «L'enfant de París», títols que ells mateixos se porten l'oli.

I ahir degué tenir lloc el benefici del popular pierrot Otello Onofri.

LÍRICO. — S'hi ha fet aplaudir, durant la darrera setmana, la companyía de sarçuela valenciana, representant algunes de les més celebrades obres del séu repertori, i estrenant «Locura de mare», que obtingué una magnífica acceptació.

Dissabte, estrena de «Vent de llevant».

SALA IMPERIO. — Ha debutat en aquest afortunat teatre la celebrada estrella espanyola Manón. Es una artista notable en el séu genre.

CONCERT

Diumenge passat, a la tarde, en l'hermosa sala de concerts de l'«Academia Granados», va celebrar-se una sessió musical a càrrec de les senyoretes Alicia Chasselet, soprano, i Concepció Zaldúa, pianista.

Tot-hom coneix les condicions de cantant i la bonica escola que posseeix la senyoreta Chasselet. El diumenge, amb l'escullit programa que va interpretar, fou novament consagrada pels aplaudiments de la distingida concurrencia. El bon gust de la cantant, el sentiment i la seva exquisida manera de dir, foren posats de manifest una altra vegada.

Mereix també grans elogis el senyor Llongàs, pianista acompanyant, el qual, com sempre, posà en son comès aquella cura i aquella gran mestría tant personals i tan agradables.

La senyoreta Zaldúa, a la qual no havíem pas tingut el gust d'escoltar encara, se'ns revelà com una acabada pianista.

Paderewski, Franck, Mendelshonn i Schumann passaren per les seves mans d'artista, dolçament, deixant-nos una impresió fonda.

En resum: una agradable tarde, de la qual ne guardaràn bon record tots els que varem assistir a la privilegiada «Sala Granados».

ESQUELLOTS

La qüestió dels mercats ha sigut sempre una de les més batallones, entre'ls regidors i de les que més jòc han donat dintre'l Municipi.

Ara mateix, per si aquest director havía d'ésser abans que aquell altre, i per si havía de traslladar-se aquí o a allí, els regionalistes han declarat la guerra als radicals, dient-los que estàn disposats a fer-los impossible la vida.

Molt bé.

Ara sols falta que'ls radicals determinin fer lo mateix amb ells, i que tots plegats impossibilitin an els altres, per a que's quedin sense *vida* tots els regidors...

I s'haurà complert l'ideal dels barcelonins.

El nostre flamant Governador, don Juan Nepomuceno Sánchez Anido, creu fermament que ha arribat l'hora de dictar mides de repressió contra'ls impertinents captaires.

Duro amb ells!

Es molt repugnant veure pel món a gent que capta, i no's pot permetre la fatídica visió d'homes extenuats allargant la mà.

Sobre tot quan no les allarguen per a demanar *destinos* importants.

Com places de Governador, per exemple.

Massa poc!

Ha sigut penyorat amb cent pessetes un taverner que tirava aigua al vi.

Li està bè, per clerical.

L'ordre dels sants sagraments, en aquest cas, no pot ésser més natural ni més equitatiu.

Després del *bateig*, la confirmació.

Susceptibilitat que fa honor al *cuerpo*.

Davant l'espaventable crim que ha commogut a tota Espanya, comès per aquell xacal que's diu capità Sánchez, els nostres guardes municipals s'han indignat de tal manera, que'l que està de punt en el nostre carrer, ens ha escrit en nom de tots ells, suplicant-nos que, d'ara en avant, quan parlem d'algún del *cuerpo*, no l'anomenem per Sánchez.

Com poden veure, la demanda és justa i delicada.

I el nostre intent és complaure al comunicant.

Desde avui, per a nosaltres, no hi haurà cap municipal que's diga Sánchez. Tots se diràn Gutiérrez.

S'ha fet tant de moda, entre la nostra societat, això del tè de les cinc de la tarde—*five o'clock tea*, per a dir-ho més fi,—que no hi hà saló aristocràtic, ni casa d'Amèrica, ni restaurant, ni caseta de dispeses que no l'estili.

Per cert que de tot ne diuen tè, algunes persones.

L'altra tarde, en un d'aquests frugals «piscolabis», vàrem sorpendre aquest curt i substanciós diàleg:

La senyora de la casa:—Una taceta de tè, don Magí?... Amb rom, o sense?

Don Magí:—Amb rom, però sense tè.

Una senyora i un senyor estàn contemplant, desde la llotgeta d'un teatre, un chor d'odalisques que acaba de sortir a l'escena.

Ella:—T'has ficsat en aquella chorista de la dreta?... La conec de molt petita; havíem anat al col·legi juntes. Passava tanta miseria, pobreta!, que ni camisa tenía per a posar-se.

Ell (fitant-la amb el binocle):—Doncs, noia, es veu que no ha prosperat gaire, d'aleshores ensà.

Agraim a don Josep Sitges i Comas, president del Comitè «Pro Barcelona», la fina delicadesa d'enviar-nos una invitació per al xampany d'honor, que's donà als regidors simpàtics el dilluns passat.

Al dir «regidors simpàtics», ja suposarà el llegidor que'ns referim als qui votaren contra'l negoci de Dos-Rius.

Si be els de L'Esquella no assistírem a la festa, per tractar-se de xampany, materia *esperitosa*, consti que, malgrat això, ens hi trobàrem en *esperit*.

En que a l'aixerit periòdic *Papitu* se falti a la moral, tots hi estem conformes. Ara, que s'hi falti a la llengua, no.

Es una cosa que no l'haurían de permetre ni l'Arpol, ni en C. Margarit, ni en Jabalí, ni en Moragues, ni el mateix senyor Illescas.

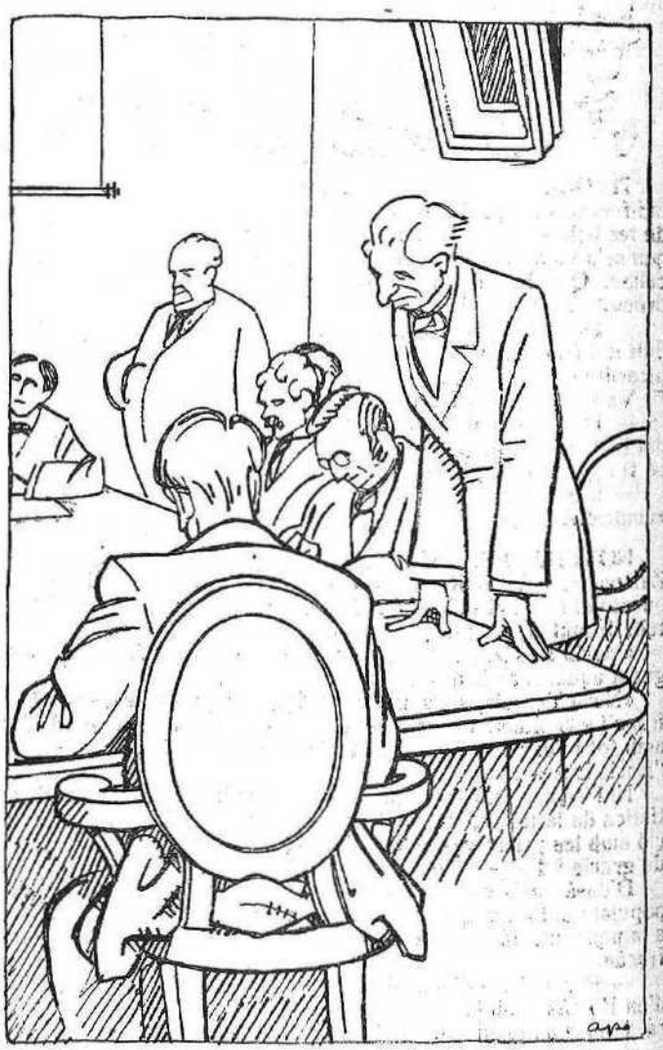
La llengua, i sobre tot la catalana, és cosa sagrada per a nosaltres i per a ells.

Es per això que'ls reptem.

Amics: en l'articlet—diem-ne articlet—«Veritat si no és mentida», s'hi troben els mots «hasta», «travessures», «fatigues», etc., etc.

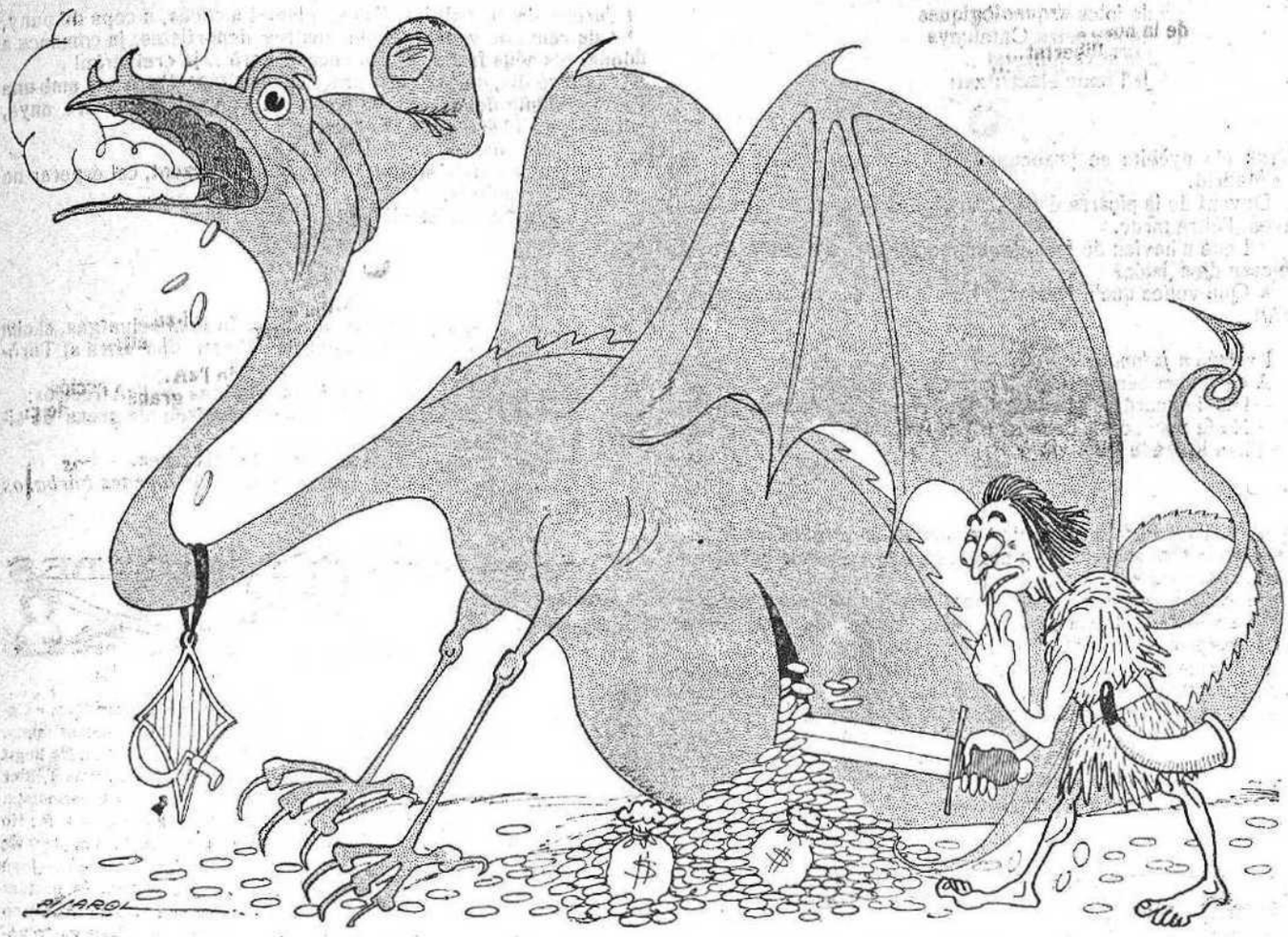
Això no!

Si no us corretgiu, farem córrer que a la vostra redacció hi figura el senyor Narcís Oller.

AL CONSELL DE MINISTRES

—Senyors: crec que s'hauría d'agafar a totes les sufragetes i deportar-les a Mèxic.

AL PALAU DE LA MUSICA

SIGFRID:—I ara!... Quines tripes més estranyes té, aquest drac!...

En els elegants salons de l'«Angelus Hall», el nostre amic senyor Brunet hi ha exposat una interessant col·lecció de dibuixos i aquarel·les.

Sobre tot els primers són molt sugestius i revelen la mà mestra d'un dibuixant de talla.

Que per molts anys, el senyor Brunet, puga fer semblants obres en be de l'Art.

No hi hà res tant irrespectuós com el públic.

Mireu si n'és d'horrible el crim del capità Sánchez..., i ja hi fan broma els Moraguetes de Madrid.

Es l'últim *timo*.

L'escena en un cafè *charcraterie*.

Diu un cambrer:

—¿Qué merienda el señorito, un surtido?

—No, tráete unos emparedados de Jalón.

Els de *La Tribuna*, no contents en tenir un crític d'Art, tant superior com l'escaiolaire senyor Chiloni, n'han cercat un altre.

Aquest ha sigut el mateix director del «colega», el senyor Marinel·lo.

I en sab un niu! Aviat deixarà enrera a l'anomenat senyor Chiloni.

L'altre dia, parlant d'en Canals, deia que aquest va entrar an el món artístic junt amb la parella de pintors Nonell i Monturiol.

Em jugo un peix que no m'ensenya cap taula ni dibuix del tal Monturiol.

En canvi, jo, si'm paga els dispendis vostè, o be'l diari de sa digna direcció, em comprometo a proporcionar-li el baptisme i l'òbit del cèlebre pintor don Isidre Nonell i Monturiol (q. a. c. s.).

S'ha de parlar de lo que's sàpiga, senyor Marinel·lo.

Recordi's de Constantinoble.

Nota oficiosa de l'Ajuntament.

«Las atenciones municipales para el próximo mes de Junio se calcula importarán seis millones y medio de pesetas.

Déu-n'hi-dó, de la picossada!... Sis mil·lions i mig d'endoles per a *atenciones*!

Els menescals de Cà la Ciutat són d'aquella gent més *atenta*.

Ens anuncíen les sangníes per endavant, i això sempre és d'agrair.

Car sería molt pitjor si ho feien a la manera del capità Sánchez.

Un altre dels visitats pel «Comitè Executiu de l'Exposició d'Industries Elèctriques» és el senyor Puig i Cadafalch, ferm catalanista, el qual li ha ofert el séu concurs personal i la seva influencia política i arquitectònica.

Es comprèn: el senyor Puig és dels que s'*electrisen* fàcilment.

Parlant d'esglesies romàniques
i d'excavacions a Empuries,

de joies arqueològiques
de la nostra Catalunya
i la seva llibertat...
Ja'l teniu electritzat!

FINS els nyèbits se preocupen del crim sensacional de cân Madrid.

Davant de la piçarra d'*El Liberal*, dos «llimpies» el comentaven, l'altra tarde.

—I què n'havíen de fer, els pobres sorges, d'aquells trocets de carn d'en Jalón?

—Que volíes que'n fessin?... Lo que'n faríes tu. Se'ls devíen *jalà*!

***

I vinguen *jalonades*.

A casa d'un herbolari:

—Déu lo guard. Me faría l'obsequi d'una mica de maría-lluisa?

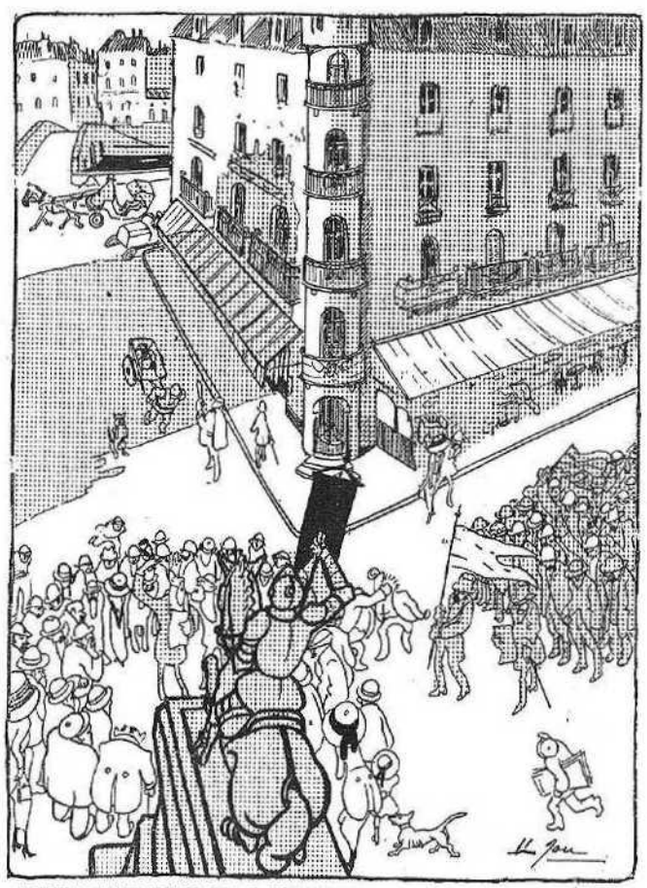
—No la puc servir, senyora. Els periodistes, en pocs dies, ens l'han acabada tota.

AN el Turó-Parc s'hi exhibeix una tribu oriental completa, amb la reproducció d'un harem en tots els séus detalls, inclús dos eunucs autèntics.

I encara que d'eunucs, en aquest país, metafòricament parlant, se'n veuen tots els dies, no deixa d'ésser una cosa curiosa la contemplació d'aquest parell, que creiem que són autèntics.

I ho creiem per dugues raons: primera, perquè així ho assegura formalment l'empresa, i segona, perque, en certes materies, no és prudent seguir la tàctica de Sant Tomàs.

¡Quina broma, si tinguessin
uns eunucs de demostrar,
palpablement, an el públic
la seva autenticitat!

L'ESPERIT PUBLIC, A MADRID

Oi que semblen socialistes cantant «La Internacional»? Doncs, nó; són comentaristes del «crimen sensacional».

L'arbre de la cultura física, plantat a coces, a cops de puny, de rem i de vaqueta pels nostres deportistes, ja comença a donar els séus fruits, petits encara, però... ja creixeràn!

L'altre dia, un jove que practicava cultura d'aquesta amb una pilota, al mig del carrer, va fer caure a un noi de quatre anys, el qual, amb la caiguda, va rompre's un braç.

Poqueta cosa,—com deiem,—però...

De l'actual afició als sports, cada dia creixent, cal esperar-ne magnífics resultats.

Sobre tot per a les clíniques.

NO'N devíem tenir prou amb una tribu de semi-selvatges, al cim del Tibidabo, que n'ha hagut de debutar una altra al Turó-Parc.

Lo que deuen dir els benemèrits membres de l'«Atracció»:

—Amb l'abundancia de tribus se demostren els graus de civil·lització d'una gran ciutat.

I per això propaguen l'importació de selvatges.

És clar, fa tant temps que veuen l'èxit dels *jóvenes bárbaros* del «requetè»!

RESPOSTES PAGADES

L. F.: De dibuixants humoristes i satirics sempre se'n necessiten, a Catalunya. Pero, la mostra que'ns envía no tanca ni sátira, ni humorisme,... ni amb prou feines fa endevinar un correcte ninotaire.—E. Plana: He llegit el seu article i m'he convençut. Efectivament, l'ofici de barber ha d'ésser un continuat calvari. Creguim, deixi de rapar barbes i posi's a periodista. Les mateixes estisores de tallar els cabells li podrán servir.—J. B.: Ho sento, pero no'l puc complaure. Els tres dibuixets que envía son plens de bona intenció, Ja sab vosté que, d'aquestes coses, l'infern n'está ple.—Joan Auber i Manén: Tot lo que de vosté tinc rebut aquests dies, és bastant fluixet—A. A.: Tantes mercés, pero ja haurá vist que L'ESQUELLA no acostuma a enviar representants a aqueixa mena de solemnitats gastronòmiques.—T. K.: Llástima de temps i de paper! Aprengui, aprengui força de dibuixar, si pot ésser... sense anar a Llotja.—J. H. i P. C.: Agraím la comunicació i els desitgem moltes prosperitats.—Josep Benet Torres: De lo de vosté m'agrada sempre més el pensament que la forma. Això vol dir que sab sentir, pero no sab expressar amb justesa lo que sent En els versos d'avui hi há un grapat de incorreccións que no'ls permet ésser prou musicals. No escrigui tan seguit, i empapi's bé dels nostres poetes intims; cregui'm.—Sofiase (Palma): La historieta ja és bonica, pero no'ns atrevim a publicar-la. Sab per qué? Perque aquí es més coneguda que en Xarau. No hi hà barceloní que no l'hagi llegida en algún full de calendari.—Anonim: Massa vaguetat; no ho entendría ningú.—P. N: El séu articlet «La gallina» no'm resulta prou *substanciós*.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

Administració i Redacció:
Llibrería Espanyola,
Rambla del Mig, núm. 20
BARCELONA

Preus de subscripció:
Fòra de Barcelona,
cada trimestre:
Espanya, 3 ptes. - Estranger, 5

Número solt: 10 cèntims —— Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

Edicions populars d'en SANTIAGO RUSIÑOL

L'Illa de la calma

Un tomo, ptas. 1

OBRAS DE C. GUMA

	Ptes.
Fruyta del temps.—Colecció de poesias, formant quatre tomets titolats: *Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa* y *Fruyta madura*: segona edició, ilustrada. Cada tomet 0'50 de pesseta; tots junts. .	2
L' amor, lo matrimoni y 'l divorci	0'50
Del bressol al cementiri	0'50
Buscant la felicitat.	0'50
Petóns y pessichs.	0'50
Barcelona en camisa.	0'50
Lo dèu del sigle.	0'50
¿Home ó dona?	0'50
La dona nua *(¡Moralment!)*.	0'50
Tipos y topos *(Colecció de retratos)*.	0'50
¡Guerra al cólera! *Instruccións pera combátrel* . .	0'25
Cla y catalá. *Llissóns de gramática parda.*	0'50
Don Quijote de Vallcarca.	0'50
¡Ecce-Homo! Monólech en un acte y en vers.. . .	0'50
Mil y un pensaments.—Colecció de máximas y sentencias.—Un tomo de unas 100 páginas. . . .	1
Lo Rosari de l' Aurora.—Album humorístich, ab caricaturas :	0'50
Filomena.—Viatje de recreo al interior d' una dona.	0'50
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán.	0'50
Sobre las donas.—Polémica entre *C. Gumá* y *Fantástich*.	0'50
Gos y gat.—Juguet cómich en un acte y en vers. . .	1
Vuyts y nous.—Ab lo *retrato* del autor.	0'50
Un cap-mas.—Juguet cómich en un acte y en vers. .	1
20 minuts de broma.—Un tomet que conté dos monólechs representables, titolats: *¡Tres micos!* y *Un cessant*	0'50
Lo pot de la confitura.—Colecció de poesias. . .	0'50
La Exposició Universal.—Humorada agre-dolsa. .	0'50
Cura de cristiá.—Juguet cómich en un acte y en vers	1
Guía cómica de la Exposició Universal.—Un tomo de 100 páginas, ab un plano y varios dibuixos.	1
L' amor es cego.—Juguet cómich en un acte y en vers	1
Cansóns de la flamarada.—Un tomo de 128 páginas.	1
Una casa de dispesas.—Juguet cómich en un acte. .	1
La primera nit.—*(Impresións de un nuvi)*. . . .	0'50
Lo día que 'm vaig casar.—*(Impresións de una nuvia)*.	0'50

	Ptes.
Ensenyansa superior.—Juguet cómich en un acte .	1
Drapets al sol.—Escándol humorístich, ilustrat.. .	0'50
Quinze días á la lluna.—Gatada en vers, ilustrada . .	0'50
Ni la teva ni la meva.—Comedia en 3 actes y en vers	2
Un viatje de nuvis.—Humorada en vers, ilustrada. .	0'50
¿Quina dona vol vosté?—Humorada en vers, ilust.ª	0'50
Lo primer día.—Juguet cómich lírich, en un acte. .	1
Art de festejar.—Catecisme amorós, en vers, ilustrat per M. Moliné.	0'50
Guía del conquistador.—2.ª part del *Art de festejar*.	0'50
¿Colón ó Carnestoltas?—Ensarronada cómica municipal, ilustració de M. Moliné.	0'50
¡Abaix lo existent!—Disbarat cómich en un acte. .	1
Lo Marqués de Carquinyoll.—Juguet cómich en un acte.	1
Una aventura de amor.—Ilustrada per M. Moliné. .	0'50
Pelegrins á Roma.—Viatje bufo-trágich en vers, ilustrat	0'50
¿Per qué no 's casan los homes?—Humorada en vers, ilustrada	0'50
¿Per qué no 's casan las donas?—Humorada en vers, ilustrada	0'50
Jesús María Joseph!—Juguet cómich en un acte. .	1
La salsa del amor.	0'50
Lo món per un forat.—Humorada en vers, ilustrada.	0'50
¿Cóm se pesca un marit?—Humorada en vers, ilustrada.	0'50
De la Rambla á la manigua.—Aventuras d' un reservista, ilustradas.	0'50
Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, ilustrada.	0'50
Un casament á proba.—Humorada en vers, ilustrada.	9'50
La senyora de tothom.—Humorada en vers. . . .	0'50
Lo llibre de las cent veritats.—Edició ilustrada. .	0'50
El pecat de Eva.—Humorada en vers, ilustrada . .	0'50
Agencia de matrimonis.—Humorada en vers, ilustrada.	0'50
Entre faldillas y pantalóns.—Humorada en vers, ilustrada	0'50
Sota la parra.—Colecció de cantars	0'50

Novedad

DIEGO RUIZ

■

Ptas. 0'50

La idea y el sentimiento de América :: en la obra de Jacinto Verdaguer ::

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos si no 's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorguen rebaixes.

JA HI SOM

**—Toros, banys i processons,
crims d'aquells que «sensacionen»...
Juraría, cavallers,
que tenim l'estiu a sobre!**